

Handläggare
Michaela Danielsson
Telefon: 08-50829305**Till**
Kommunstyrelsen

Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism godkänns enligt bilaga 1.
2. Stockholms Stadshus AB begärs att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism enligt bilaga 1.
3. Tidigare beslutade riktlinjer (dnr 155-943/2015), upphör att gälla.

Sammanfattning

Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism (dnr 155-943/2015) antogs av Kommunfullmäktige 2016. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag till reviderade riktlinjer. Riktlinjerna har uppdaterats med en ny struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och med en tydligare beskrivning av roll- och ansvarsfördelningen i arbetet. De nya riktlinjerna omfattar även ett ökat fokus på förebyggande arbete mot det hot som kommer från ensamagerande gärningspersoner och på extremism i online-miljöer.

Att Stockholm ska vara en trygg och säker stad är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Ett strukturerat arbete mot våldsbejakande extremism är en del i detta.

Stadsledningskontoret bedömer det som viktigt att stadens riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism är uppdaterade i linje med hur stadens struktur och arbetssätt på området har förändrats. För att stadens verksamheter ska ha en uppdaterad och gemensam grund för stadens arbete mot våldsbejakande extremism föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktige antar Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2016 Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism (dnr 155-943/2015). Det finns behov av att revidera riktlinjerna, bland annat för att anpassa dem till en förändrad struktur i stadens arbete och ett ökat fokus på vissa områden mot bakgrund av hur hotet från våldsbejakande extremism har utvecklats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsledningskontorets välfärdsavdelning i samråd med säkerhetsavdelningen och juridiska avdelningen.

Ärendet

Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism (dnr 155-943/2015) antogs av Kommunfullmäktige 2016. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag till reviderade riktlinjer. Riktlinjerna har uppdaterats med en ny struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism. Den nya strukturen är i enlighet med stadens Trygghetsprogram och de krav som ställs i *Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196)*. Riktlinjerna har även uppdaterats med en tydligare beskrivning av ansvar och roller kopplat till stadens olika insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism. Därtill innehåller de nya riktlinjerna ett ökat fokus på förebyggande arbete mot det hot som kommer från ensamagerande gärningspersoner och från extremism i online-miljöer.

Att Stockholm ska vara en trygg och säker stad är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Ett strukturerat och målmedvetet arbete mot våldsbejakande extremism är en del av detta mål. Riktlinjerna är ett styrdokument som anger inriktning för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och som tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

Arbetet mot våldsbejakande extremism är tydligt kopplat till stadens Trygghetsprogram och stadens samverkansöverenskommelse med Polisregion Stockholm. Flera av metoderna och arbetssätten som anges i Stockholms stads strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet är även relevanta i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och nämns därför även i riktlinjerna mot våldsbejakande extremism.

Våldsbejakande extremism kan inte förebyggas eller bekämpas med enstaka åtgärder som vidtas isolerat, utan kräver parallella åtgärder på flera nivåer samtidigt. I riktlinjerna mot våldsbejakande

extremism delas arbetet upp utifrån *förebyggande arbete* och *riktade sociala insatser*. Syftet med att dela in arbetet i två nivåer är att tydliggöra målen för arbetet och underlätta uppföljning samt att förtydliga roller och ansvar. Uppdelningen ska åskådliggöra vad som ingår i arbetet mot våldsbejakande extremism och bidra till att tydliggöra vad nämnder och bolag kan göra inom sitt verksamhetsområde i detta syfte. De uppdaterade riktlinjerna innehåller även konkreta exempel på stöd och insatser i stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

I riktlinjerna tydliggörs också stadens stödstruktur i arbetet mot våldsbejakande extremism. Här ingår samverkan med externa aktörer. En god samverkan med aktörer utanför staden är avgörande i arbetet mot våldsbejakande extremism. Detta som ett led i att bland annat säkerställa att verksamheter i staden har tillgång till kunskap, effektiva verktyg och goda kontaktvägar.

Samtliga stadsdelsnämnder ska utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism enligt de processer som beskrivs i stadens Trygghetsprogram och i enlighet med de krav som ställs i *Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196)*. Kraven innebär bland annat att stadsdelsnämnderna ska ta fram en lägesbild över brottsligheten i stadsdelen årligen och utifrån lägesbilden besluta om en åtgärdsplan. Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Arbetsmarknadsnämnden, Kulturnämnden och Idrottsnämnden ska fortsatt ta fram särskilda handlingsplaner mot våldsbejakande extremism, dock endast varje jämnt år. Dessa facknämnder har en viktig roll i stadens arbete men involveras i olika utsträckning i det lokala brottsförebyggande arbetet som följer av den nya lagstiftningen.

Uppföljning av riktlinjerna ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningen av kommunfullmäktiges mål och budget. Utifrån facknämndernas och stadsdelsnämndernas rapporterade underlag ska kommunstyrelsen varje ojämnt år sammanställa en särskild nulägesrapport om hur arbetet mot våldsbejakande extremism fortskrider och presentera denna för kommunfullmäktige.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Ett väl samordnat och tydligt agerande mot den våldsbejakande extremismen är en prioriterad fråga för Stockholms stad. Våldsbejakande extremism är ett område som berör hela samhället – det handlar om hot mot demokratin och människors liv och hälsa. Våldsbejakande extremism kan leda till allvarliga våldsbrott mot individer och grupper samt till terrorism.

Stadsövergripande riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism bidrar till att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och försvåra våldsbejakande extremism i staden. Riktlinjerna i arbetet mot våldsbejakande extremism redogör för strukturen i stadens arbete och tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden. De uppdaterade riktlinjerna bidrar även till att förtydliga stadens utbud av stöd och insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Stadsledningskontoret bedömer det som viktigt att stadens riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism överensstämmer med hur stadens övergripande struktur och arbetssätt på området har förändrats. Stadsledningskontoret framhåller även vikten av att stadens riktlinjer uppdateras med hänsyn till hur extremistmiljöerna och vägarna till radikalisering har utvecklats under de senaste åren.

För att stadens alla verksamheter ska ha en gemensam grund och struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktige antar Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Stockholms Stadshus AB anmodas att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism. Tidigare beslutade riktlinjer från 2016 (dnr 155-943/2015) föreslås upphöra att gälla.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Jonas Lauri
Avdelningschef

Bilagor

1. Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism